

Herrn J. Weckern weitläufiger beschrieben [...], von neuen in Druck verfertigt durch W. Hildebrandum. Leipzig 1704).

Wolfersdorf, P.

1968 Die niedersächsischen Bergeistsagen. Göttingen.

Zimmerische Chronik/Barack

Froben Christoph von Zimmern: Die Zimmerische Chronik 1-4. ed. A. Barack. Freiburg/Tübingen ²1881/81/81/82.

"CURIOSITÄTEN" JOHANNA JACOBA BRÄUNERA KAO PREDLOŽAK KNJIGE "DEUTSCHE SAGEN" II BRAĆE GRIMM

O PROMJENI ZNAČENJA PRIČA PREPRIČAVANJEM

SAŽETAK

Djelo *Curiositäten* Johanna Jacoba Bräunera pripada, uz djela polihistora J. Praetoriusa, najčešće citiranim izvorima knjige *Deutsche Sagen* braće Grimm. Iz tematski zadanih Bräunerovih okvira braća Grimm su preuzela 25 predaja, od kojih se za pet kao jedini izvor navodi samo spomenuta Bräunerova knjiga. Autor analizira pojedinačno svaki od preuzetih tekstova (pretežno demonoloških predaja). Navodi vrlo iscrpne potvrde i o ostalim izvorima koji su bili dostupni braći Grimm (Praetorius, Hamelmann, Kirchhof, klasična književnost), kao i usmenu tradiciju.

Braća Grimm su često, ne navodeći izvore pojedine predaje, "montirali" tekst, kontaminirali ga iz više izvora i pritom mijenjali. Jezična prerada i obrada teksta bila je različita i ovisila je očito o prosudbi vjerodostojnosti pojedinoga teksta. Braća nisu željela da se u priči sačuva fikcionalnost, već je tekst morao težiti stvarnosti, istinitosti. Te su želje odražavale i jezične promjene koje provode, pa tako najčešće mijenjaju konjunktiv u indikativ, strane riječi zamjenjuju njemačkima, mijenjaju početak i kraj teksta, odbacuju pripovjedačku distancu manje ili više prisutnu već i u Bräunera i Praetoriusa i u izvorima iz 17. stoljeća.